

Arbejdet og Tankerne, ligesom en ond Aand, der staar bagved og kræver de blodigste Ofre af de Stakler, som den har bragt ind under sin Trældom.

Og hvad hedder denne Magt?

Forfængelighed er dens Navn fra gamle Dage; men hvis dette Navn synes stødende, kunne vi ogsaa bruge et andet, som ikke er saa personligt: *Fænomensyge*, Lysten til at synes i Stedet for at være.

Denne Magt er det, som vender Tankerne fra det indre, fra Mennesket selv, til det ydre, til Klædedragten, saa at man tilsidst for fulde Alvor tror paa og handler efter den Sætning, at „Klæder skabe Folk“.

Denne Magt er det, som vender Tankerne fra det, som Klædedragten virkelig skal være god for, fra dens Brugbarhed dertil, hen paa dens Antagelighed for Mennesker, paa det, hvad Folk synes om den, og hvad Folk ville sige.

Denne Magt er det, som gjør Klædedragten til en *Hoved-sag*, idet den overhovedet opbygger en Skinnets Verden, som vi skulle leve for, i Stedet for den virkelige; og derfor kræver den Anvendelsen af bestandig flere Tanker, Kræfter og Penge paa Dragten.

Og her er endnu én Ting at mærke. Fænomensygen er en *Samfundssygdom*. Saalænge den optræder sporadisk med enkelte Tilfælde, er den ikke videre farlig. De tilbageholdende Kræfter i Samfundet hindre den da som oftest fra at faa ret stor Magt. Men i et Samfund, hvor i det hele Personlighedens indre Sandhed og Kraft er slappet, er Jordbunden beredt for Udviklingen af en Samfundsforfængelighed, der da atter behersker de enkelte i deres Uselvstændighed, lokker frem, hvad der gjerne vil hoppe efter, giver Væxt ogsaa til de svage Spirer og kuer, hvad der har Lyst til at protestere. Paa den Maade optræder i Reglen Fænomensygen som en over de enkelte ophøjet Magt, der møder de opvoxende unge med Autoritetens Stempel, og lader selv de bedste indaande sine Baciller, uden at de vide det, indtil den hersker, dels med „den almindelige Menings“ uskyldige, ubevidste Magt, dels med Flertalsmajestætens massive Tyranni, ogsaa over dem, der i deres Hjerter synes at være uberørte af Forfængelighedens Last.

Men, vil man indvende, er der dog ikke andet end Forfængelighed og Synd i alt dette? Er det ikke en uretfærdig